

Települési közoktatási esélyegyenlőségi program

Oroszlány Város Önkormányzata

2007

Készítette: Billus Daniela közoktatási esélyegyenlőségi szakértő
Tartalomjegyzék

- 1. A közoktatás esélyegyenlősége**
- 2. Az esélyegyenlőség megjelenése a városi ágazati szabályzó dokumentumokban**
- 3. A helyzetelemzés összefoglalása – problémapontok beazonosítása**
- 4. Beavatkozások**
- 5. Célkitűzések és időtávok**
- 6. Komplex beavatkozások**
- 7. Megvalósítás**
- 8. Monitoring és nyilvánosság**
- 9. Konzultáció és visszacsatolás**
- 10. Szankcionálás**
- 11. Legitimáció**

1. A közoktatás esélyegyenlősége

Az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 65.§-a szerinti települési esélyegyenlőségi program elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat. Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében *különös figyelmet kell fordítanunk* minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a *halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére* a beruházásokban, fejlesztésekben, a közoktatási intézményeinkben. Kiemelten fontos *horizontálisan érvényesítendő szempont* az érintett intézmények oktatásszervezési gyakorlatának áttekintésével, illetve az intézmények tanulói összetételének összehasonlításával annak vizsgálata, hogy *érvényesül-e* a városban a *diszkriminációmentesség, a szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.*

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl, olyan *támogató lépések*, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, *amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.* A legfrissebb kutatások szerint a közoktatásban jelen lévő szegregációs és szelekciós mechanizmusok korlátozzák az *egyenlő hozzáférést a minőségi oktatáshoz,* és továbbmélyítik a társadalmi különbségeket. Ez nem csak a hivatkozott törvény kapcsán vet fel kérdéseket, hanem gyengíti a társadalmi kohéziót és rontja Magyarország versenyképességét.

A települési közoktatás-fejlesztési intézkedési tervek esélyegyenlőségi szempontokból való felülvizsgálatának határideje 2007. december 31-e, azonban a települési közoktatási esélyegyenlőségi program a hazai és uniós *pályázati források elnyerésének feltétele* is, így már az Új Magyarország Fejlesztési Terv különböző operatív programjainak pályázati kiírásaiban is feltételként szerepel a pályázathoz csatolandó, a képviselőtestület által elfogadott esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program. Alapvető feltétel a közoktatás-fejlesztési projektek támogatásához illetve a kiegészítő támogatások odaítéléséhez a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség és az esélyegyenlőség csökkentése érdekében folytatott esélyteremtő tevékenység *tervszerű dokumentálása* települési közoktatási esélyegyenlőségi programok kidolgozásával és megvalósításával. Amennyiben a vizsgált esélyegyenlőségi területen az érintett településen, vagy intézményben hiányosságok vannak (melyek az esetek többségében az egyenlő bánásmód törvényt sértő gyakorlat folytatását, illetve törvényt sértő állapotok fenntartásában való közreműködést jelentenek), az intézmény, illetve fenntartója megfelelő *korrekciós eljárásokat, beavatkozásokat tervez* és azok megvalósítását a projekt ideje alatt vállalja.

Az egyenlő bánásmód követelményének és a *szegregációmentességnek, mint esélyegyenlőségi alapfeltételnek* mind a településen működő, azonos típusú intézmények, mind azok tagiskolái, feladat-ellátási helyei között, mind az intézményeken belül, az azonos évfolyamok tanulócsoportjai között érvényesülnie kell: a *halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya közötti különbség legfeljebb 25% lehet.*

A közoktatási intézményeknek a települési, társulási programban rájuk vonatkozóan tervezett feladatok megvalósítását *Közoktatási Intézményi Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervben* kell kidolgozniuk. A helyzetelemzést segítő adattáblák a vizsgálandó adatok összegyűjtéséhez és elemzéséhez szükségesek. Azon *nem állami, nem önkormányzati közoktatási intézményeknek,* amelyek fenntartói nem igényelnek kiegészítő állami normatívát, Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervet szükséges készíteniük. Minden egyéb esetben az intézményre az adott intézmény feladat ellátási helye szerinti település közoktatási esélyegyenlőségi programja vonatkozik.

A Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Program (továbbiakban Program) alapvető célja, hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul kell kitűzni az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a településen élő hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

2. Esélyegyenlőség megjelenése a városi ágazati szabályzó dokumentumokban

Az esélyegyenlőség kérdéseinek megjelenése Oroszlány Város Közoktatási Konceptiójában (közoktatási feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési terv), továbbá az Önkormányzati Minőségirányítási Programban:

Oroszlány Város törekszik a helyi társadalom valamennyi rétege közoktatással kapcsolatos elvárásainak kielégítésére, *kiemelten fontosnak tartja a társadalmi esélyegyenlőtlenségek csökkentését,* az abból következő hatások mérséklését a hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók felzárkóztatása, továbbá a tehetségek felismerése és gondozása révén.

Az esélyegyenlőség témakörébe tartozó kérdések a Programban
Értékként kerültek megfogalmazásra:

- Intézményeink a tankötelezettség időtartamára a gyermek fejlődési sajátosságaihoz igazodó teljes-körü ellátást biztosítanak
- Érvényesül a közoktatási intézmény szabad választási joga
- Megvalósul a társadalmi kontroll, érdekegyeztetés és nyilvánosság, szocializációs tevékenység, tehetséggondozás, esélyteremtés, hátránykompenzálás
- Közoktatási intézményeink átjárhatóságát az összehangolt helyi tantervi követelményrendszer biztosítja

Stratégiai kérdések a város oktatáspolitikájában:

- Az oktatás fontos szerepet játszik a társadalmi kohézió erősítésében, ezért az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít azokra a társadalmi és tanulói csoportokra, amelyeket leginkább fenyeget az iskolai kudarc és a lemorzsolódás vagy a társadalmi kirekesztés veszélye.
- Az Önkormányzat a lezajlott és várható társadalmi változásokra tekintettel megkülönböztetett figyelmet fordít a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megoldására.

Stratégiai célok:

- Az Önkormányzat saját intézmények fenntartásával biztosítja a tanulói továbbhaladást az alapfokú (óvodáztatás, általános iskolai képzés és alapfokú művészetoktatás) és a középfokú oktatás (gimnáziumi, szakközépiskolai és szakiskolai oktatás) teljes vertikumában.
- A közoktatási rendszer rugalmasan alkalmazkodik a folyamatos változásokhoz, a sokszínűség megtartása mellett erősödjön a kultúráközvetítő szerepe és a nevelőmunka eredményessége; biztosítsa a tanulók számára az esélyegyenlőséget.

Középtávú célok:

- Az Önkormányzat a nevelési-oktatási intézmények pedagógiai, szakmai kínálata összehangolásával lehetővé teszi, hogy a tanulók képességeiknek megfelelő, széleskörű és korszerű képzési kínálatból választhassanak.
- Támogatja mindazokat az intézményközi együttműködésre ható törekvéseket melyek a pedagógiai munka színvonalának emeléséhez, az oroszlányi gyermekek fejlődési- továbbtanulási esélyeinek javításához, a hátrányok csökkentéséhez hozzájárulnak, modellértékűek.
 - Városi, térségi szakmai munkaközösségek
 - Tanügyi, tantárgyi, módszertani fejlesztések
 - A szociális ellátás feltételeinek javítása
- Valamennyi óvodáskorú gyermek számára biztosítja az óvodai nevelés lehetőségét 3 éves kortól
- A sajátos nevelési igényű tanulók ellátását növekvő mértékben integrált neveléssel-oktatással biztosítja.
- Kollégium fenntartásával és működtetésével továbbra is biztosítja az önkormányzat intézményeiben tanuló nem oroszlányi diákok elhelyezését, kollégiumi nevelését, javul a férőhelyek kihasználtsága.

Rövid távú célok és feladatok:

- Az intézmények megkülönböztetett figyelmet fordítsanak az alábbiakra:
 - A tankötelezettség teljesítésével összefüggő feladatok ellátása
 - Szegregációs folyamatok megfékezése
 - Integrációs folyamatok segítése
 - Gyermek és ifjúságvédelmi, balesetvédelmi, bűnmegelőzési feladatok ellátása
 - Tanulói hiányzás visszaszorítása
 - Az alap- és középfokú intézmények beiskolázási gyakorlatának felülvizsgálata
 - Az iskolákban a tanulók lemorzsolódási arányának csökkenése.

ÖMIP

Az önkormányzati minőségirányítási program (ÖMIP) a helyi társadalom közoktatással kapcsolatos elvárásait, elégedettségét figyelembe vevő helyzetelemzés alapján meghatározta a közoktatással kapcsolatos városi, minőségpolitikát, a középtávú fejlesztési célokat, Oroszlány Város Önkormányzatának közoktatási feladatellátását. A dokumentum meghatározta a városi fenntartású intézmények feladatait, megteremtette a kapcsolatot a települési és az intézményi szintű oktatástervezés között. Az ÖMIP meghatározta az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak körét, a helyi társadalom igényeire alapozott fenntartói elvárásokat, valamint az intézményhálózat működtetésével kapcsolatos konkrét operatív feladatokat is.

3. A helyzetelemzés összefoglalása – problémapontok beazonosítása

Oroszlány Város Önkormányzata Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzése az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében és az egyenlő hozzáférés biztosításának elve alapján kiemelt figyelmet fordított a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére az épített környezet és a szakmai szolgáltatások tekintetében. Vizsgálta, hogy érvényesül-e a településen a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók oktatási integrációjának támogatása. *Oroszlány Város Önkormányzata Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzése* Oroszlány Város közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség előmozdításának érdekében az alábbi konkrét területeken állapít meg szükséges beavatkozásokat:

- A település és az intézmények nem rendelkeznek teljes körűen naprakész statisztikai adatokkal a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek számáról, melynek oka a szülői nyilatkozatok önkéntessége
- A településen élő 3-5 éves korú gyerekek –különösen a halmozottan hátrányos helyzetű, etnikailag szegregált lakókörnyezetben élők - nem teljes körűen járnak óvodába
- A Malomsori óvodában 40% fölötti a hátrányos helyzetű gyerekek aránya
- A 46 óvodapedagógusból mindössze 1 fő vett részt a hátrányos helyzetű gyerekek sikeres nevelését segítő módszertani képzésen
- Az óvodák között jelentős eltérés mutatható ki a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya között
- Az óvodai csoportok kialakításánál nem tudták figyelembe venni a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányos eloszlását (a körzetben lakó szülők nem hajlandók másik óvodába vinni gyermeküket).
- Az általános iskolák között jelentős eltérés mutatható ki a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányában
- A József Attila Általános Iskolában a 4., 5., 6. osztályokban a hhh arányok meghaladják a 25% különbséget
- A volt Arany János iskola épületének működtetése nagyon gazdaságtalan (jelenleg csak 6 tanulócsoport oktatása folyik ebben a hatalmas épületben, így 2008. szeptemberig ki kell üríteni)
- A tanulócsoportok elosztásánál kiemelt figyelmet kell fordítani a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányos elosztására a Ságvári és a József Attila iskolák között
- Az általános iskolákban a 4. és 5. évfolyamon az idén sem tudtak nyelvi órákat bontani, mivel nincs terem
- Fejlesztő és rehabilitációs órákra nincs megfelelő helyiség
- A Benedek Elek Általános Iskolában csak a 9-10 évfolyamtól oktatnak idegen nyelvet
- Az emelt szintű oktatás minden esetben belső szegregációhoz vezet, a hátrányos helyzetű gyerekek jellemzően nem tudnak részt venni emelt szintű oktatásban
- A két középiskola között eltérő az infrastruktúra és az épületek állaga is
- A középiskolában és szakközépiskolában a lemorzsolódás magas arányú, a felzárkóztató program nem éri el célját az Eötvös Loránd Műszaki Középiskolában
- Nagyon kevés hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű gyerek jut el gimnáziumba

4. Beavatkozások

Az oktatási esélyegyenlőség érvényesülésének - helyzetelemzésre épülő - vizsgálata

Az esélyegyenlőség érvényesülésének vizsgálati szempontjait és az esélyegyenlőségi kockázatok kezelésére javasolt beavatkozásokat a táblázat rögzíti:

<i>Vizsgálati szempontok</i>	<i>Szükséges, elvárt beavatkozások</i>
1. Biztosítottak-e, illetve egyenlő mértékben elérhető-e az alábbi közszolgáltatások a településen élők számára?	
<u>Közoktatási szakszolgálati és szakmai szolgáltatási feladatok</u> • Gyógypedagógiai tanácsadás • Korai fejlesztés és gondozás • Fejlesztő felkészítés • Nevelési tanácsadás • Logopédiai ellátás • Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás • Gyógy-testnevelés	• Oroszlány Város a „Családi napközi” és a „Házi gyermekfelügyelet”, mint gyermekjóléti alapellátás egyik formája kivételével valamennyi közszolgáltatást biztosítja. <u>Fejlesztendő:</u> • Társulási (kistérségi) együttműködések bővítése a közszolgáltatások színvonalának javítására, a partneri elégedettség növelésére.

<u>Gyermekjóléti alapellátások</u> • Gyermekjóléti szolgáltatás • Bölcsőde • Családi napközi • Házi gyermekfelügyelet <u>Gyermekjóléti szakellátások</u> • Családok átmeneti otthona <u>Közoktatási intézményi feladatok</u> • Óvodai nevelés • Általános iskolai oktatás • Középiskolai oktatás • Alapfokú művészetoktatás	
2.a. Biztosítottak-e, illetve egyenlő mértékben elérhető-e a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek óvodáztatásának és iskoláztatásának feltételei?	
• A település óvodás és tanköteles korosztályán belül a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek intézményes nevelésének feltételei adottak, a férőhely kihasználtság lehetővé teszi valamennyi beíratott gyermek, tanuló óvodai nevelését ill. általános iskolai nevelését-oktatást. • A település és az intézmények nem rendelkeznek teljes körűen naprakész statisztikai adatokkal a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek számáról • A településen élő 3-5 éves korú gyerekek – különösen a halmozottan hátrányos helyzetű, etnikailag szegregált lakókörnyezetben élők - nem teljes körűen járnak óvodába	• Valamennyi halmozottan hátrányos helyzetű gyermek/tanuló intézményes nevelésben-oktatásban részesülhet. Ennek ellenére a gyermekek felkutatása érdekében mihamarabbi szocializációjuk megkezdése, intézményes fejlesztése érdekében, szabályozni kell az információáramlás rendszerét, mivel előfordulhat, hogy van „kallódó” gyerek. <u>Beavatkozási lehetőség:</u> • A településen lakó, óvodai nevelésben nem részesülő (3-5 éves) gyermekek, illetve tanulói jogviszonnyal nem rendelkező, nappali iskolarendszeren kívüli tankötelesek és gondviselőik személy szerinti felkeresése családsegítő szolgálat vagy más illetékes szervezet szakemberének/szakembereinek rendszeres családlátogatása útján, szükség szerint a helyi kisebbségi önkormányzat, vagy civil szervezet segítőinek közreműködésével. (Környezettanulmány készítése.) • A rendszeres iskolába járás alóli felmentésre, illetve magántanulóvá nyilvánításra vonatkozó gondviselői kérelmek felülvizsgálata az illetékes iskola képviselője és külső szakemberek bevonásával. A felmentés, illetve magántanulóvá nyilvánítás indokainak azonosítása, az iskoláztatást biztosító lehetőségek azonosítása a családdal közösen. • Önkormányzati döntés az óvodáztatás / iskoláztatás feltételeinek javításáról. (pl. speciális módszerek, eszközök biztosítása, pedagógusok továbbképzésének támogatása, pályázatokban való részvétel elősegítése, önerő biztosítása stb.) • A 0-2 éves gyermekét nevelő 18 éven aluli anyák számára – ha tanulási időben a gyermekről a család nem tud gondoskodni és bölcsőde sem áll rendelkezésre – szakszerű gyermekmegőrzés (pl. családi napközi) biztosítása.
2.b. Biztosított a településen minden halmozottan hátrányos helyzetű gyerek számára, hogy óvodába járjon, érvényesül a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX tv. 65.§ (2) paragrafusa?	
65. § (2) A gyermeket elsősorban abba az óvodába kell felvenni, átvenni, amelynek körzetében lakik,	• A településen elégséges számú az óvodai férőhely, ezáltal biztosított valamennyi gyermek, így a

illetőleg ahol szülője dolgozik. A kötelező felvételt biztosító óvoda - ha a gyermek betöltötte a harmadik életévét - nem tagadhatja meg a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, továbbá annak a gyermeknek a felvételét, aki a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 41. §-a alapján jogosult a gyermek napközbeni ellátásának igénybevételére, illetve akinek felvételét a gyámhatóság kezdeményezte.	halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek számára 3 éves kortól az óvodáztatás. <u>Beavatkozási lehetőség:</u> • Azon családok azonosítása, amelyekben van olyan gyermek, aki nem részesül óvodai nevelésben (lakossági és védőnői települési nyilvántartások alapján) minden naptári év január-február hónapban az előző naptári év december 31-ei adatok alapján. • Tájékoztatás az érintett gondviselők körében az óvodáztatási szándékról és az óvodáztatás esetleges akadályairól minden év március-április hónapban családlátogatás keretében. (A családlátogatást családsegítő szakember végzi, szükség szerint óvodapedagógus, szociálpedagógus vagy szociális munkás, kisebbségi képviselő stb. segíti.) • Intézkedések kezdeményezése az óvodáztatást akadályozó egyedi tényezők elhárítására pl. „beóvodázás” támogatásának biztosítása, étkezés, utazás stb. költségeinek átvállalása. • Az óvodai beíratást elmulasztott szülők ismételt személyes megkeresése a nevelési év kezdetéig vagy kezdetén, és tájékoztatásuk egyedi óvodáztatási problémáik megoldásának lehetőségeiről.
3. A település alapfokú intézményei között nem érvényesül a szegregáció?	
3.a Kiegyenlített-e a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a település óvodái, általános iskolái, tagintézményei, telephelyei között? (Nem tér el több mint 25%-ban?) • Az óvodák között jelentős eltérés mutatható ki a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya között • A Malomsori óvodában 40% fölötti a hátrányos helyzetű gyerekek aránya • Az általános iskolák között jelentős eltérés mutatható ki a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányában • A József Attila és a Ságvári Endre Általános Iskolák közötti eltérés a hhh gyerekek arányában jelentős. A volt Arany János Általános Iskola épületének kiürítésekor a tanulócsoportok elhelyezése tovább növelheti a különbséget, ha a jelenlegi arányok szerint történik.	<u>Beavatkozási lehetőség:</u> • A közoktatási törvény iskolai körzethatárookra és a tanulók felvételére vonatkozó rendelkezéseit maradéktalanul érvényesíteni szükséges a településen belül minden évben az első osztályosok beiratkozásakor. A vonatkozó törvényi előírásoknak az első évfolyamtól felmenő rendszerben szükséges megfelelni. Szükséges az iskolai körzethatárok rendszeres, esélyegyenlőségi szempontú felülvizsgálata. • Az óvodákba járó halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányának jelentős különbségének csökkentésére program kidolgozása szükséges • A volt Arany János Általános Iskola épületének kiürítésekor a tanulócsoportok elosztásánál kiemelt figyelmet kell fordítani a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányos – kiegyenlített eredményező - elosztására a Ságvári és a József Attila iskolák között. • Az intézményi átszervezések esetén különösen indokolt az érintettek (pedagógusok, szülők és társadalmi partnerek pl. helyi cigány kisebbségi önkormányzat, civil szervezetek) bevonásán, meggyőzésén alapuló intézkedési és kommunikációs terv készítése. Az aktív részvételre építő intézkedések megfelelő előkészítésének és eredményességének biztosítását társadalmi fórumok, a helyi médiumok bevonásával a minél szélesebb nyilvánosság megteremtése, pozitív média megjelenés segítheti.

3.b Kiegyenlített-e a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a település általános iskoláiban? (Nem tér el egymástól több, mint 25%-ot?) • A település intézményeiben, évfolyamain nem kiegyenlített a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya, a hátrányos helyzetű gyerekek jellemzően nem tudnak részt venni emelt szintű oktatásban. Az emelt szintű oktatás jelenleg minden esetben belső szegregációhoz vezet. • A József Attila és a Ságvári Általános Iskolák egyes évfolyamain, osztályaiban/csoportjaiban a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya 25%-nál magasabb arányban eltér a többi osztályban/csoportban tanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányától	<u>Beavatkozási lehetőség:</u> • Oktatásszervezési terv készítése a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kiegyenlített arányú elhelyezésére az egyes évfolyamok osztályaiban a tanulók oktatási sikerességének biztosítása, az oktatási feltételek egyenlő biztosítása érdekében felmenő rendszerben. • Programok kidolgozása az emelt szintű oktatás, vagy szegregáló hatásainak megszüntetésére. • A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányos részvételének elérése minden intézmény minden évfolyamán, osztályában és csoportjában. • A változásokban érintettek (pedagógusok, gyerekek, szülők és társadalmi partnerek, helyi cigány kisebbségi önkormányzat, civil szervezetek) bevonásán, meggyőzésén alapuló intézkedési és kommunikációs terv készítése a szakmai társadalmi beágyazódás segítésére.
3.c Meghaladja-e a helyben lakó gyermekek körében a sajátos nevelési igényűvé minősített (továbbiakban SNI) gyermekek és tanulók többi tanulóhoz viszonyított együttes aránya a mindenkor országos átlagot? (Vagyis jelenleg több 7%-nál). • A Benedek Elek Általános Iskola, Előkészítő Speciális Szakiskola és Kollégium jelenlegi tanulólétszáma 108 fő, közülük SNI 108 fő. • Az általános iskolába járó tanulók 5,5%-a SNI. 3.d Jelentősen meghaladja-e a helyben lakó gyermekek körében az enyhe fokban értelmi fogyatékosnak minősített gyermekek, tanulók többi tanulóhoz viszonyított aránya az országos átlagot? (Vagyis több 5%-nál). • A Benedek Elek Általános Iskola, Előkészítő Speciális Szakiskola és Kollégium 108 SNI-s tanulója közül 100 enyhe fokban értelmi fogyatékosnak minősített. • Az SNI tanulók szakértői felülvizsgálata és visszahelyezése az általános tantervű oktatásba megtörtént. • Az enyhe fokban értelmi fogyatékosnak minősített gyermekek, tanulók többi tanulóhoz viszonyított városi aránya kis mértékben haladja meg az 5%-ot.	<u>Fejlesztendő:</u> • Szűrés és korai fejlesztés. • Az óvodáztatás feltételeinek és körülményeinek feltárása, ill. fejlesztése a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél teljesebb körű, korai és eredményes óvodáztatása érdekében, egyéni fejlesztés. • Lehetséges normatívák igénylése. • Preventív célú óvoda- és iskolafejlesztési program a pedagógiai munka modernizációja, az integrált oktatás, esélyteremtés érdekében. • Az együttnevelésre javasolt SNI gyermekek, tanulók integrált oktatásának biztosítása. • Az integrált oktatás módszertani területeinek alkalmazása a tanórai és tanórán kívüli tevékenységekben, és megjelenítése az intézményi alapidokumentumokban. • EGYMI (Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet) kialakítása, komplex szolgáltatási rendszer fejlesztése
4. A település intézményei között az oktatás hatékonyságában és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai eredményességében nincs jelentős eltérés?	
4.a. Van-e jelentős (25%-ot meghaladó) eltérés a település azonos típusú intézményeiben a lemorzsolódási és továbbtanulási mutatókban? • Az általános iskolák között 25%-ot meghaladó a lemorzsolódási (évfolyamismétlők) különbözet • Az általános iskolák között 25%-ot meghaladó az eltérés a továbbtanulási mutatók között	• A lemorzsolódási és a továbbtanulási mutatókat tekintve mindhárom intézményben beavatkozás szükséges. <u>Beavatkozási lehetőség:</u> • Intézményi tartalmi, módszertani, infrastrukturális és humán erőforrás-felmérés és intézkedések tervezésére, az optimális feltételek biztosítására. • A gyermekek, tanulók egyéni adottságaihoz igazodó pedagógiai módszertanok adaptálásának támogatása a törésmentes továbbhaladás biztosításának céljából.

	• Az átlagtól lemaradók esetében a szakszolgálatok és szakmai szolgáltatók igénybevételével megvalósított komplex vizsgálatok és egyéni fejlesztési programok kidolgozásának támogatása, az optimális fejlesztés feltételeinek biztosítása. • Az iskolafokok közötti átmenet elősegítésére, a lemorzsolódás megelőzésére, a sikeres továbbhaladás és a tanulók után követésének megvalósítása érdekében az intézményi együttműködések támogatása. • Mentorprogram (tanoda) program kidolgozása, megvalósítása a TÁMOP segítségével, a középiskolákkal együttműködve. • Az érettségig adó középiskolákban továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának növelése érdekében egyéni fejlesztési és (a tanulókat, szülőket egyaránt megcélzó) pályorientációs programok biztosítása.
4.b. Van-e jelentős (25%-ot meghaladó) eltérés a pedagógiai munka hatékonyságát mérő országos kompetencia mérések intézményenkénti eredményeiben az országos átlaghoz képest, illetve a település azonos típusú intézményei között? • Az országos kompetencia-mérések iskolai eredményeiben az országos átlaghoz képest alulteljesítés nem tapasztalható.	• Az országos kompetencia-mérések iskolai eredményeiben az országos átlaghoz képest alulteljesítés nem tapasztalható, ezért beavatkozás tervezése nem szükséges. <u>Fejlesztendő:</u> • Az iskolák hozzák nyilvánosságra a kompetencia-mérések eredményeit. (Törvényi kötelezettség!) • Alakuljanak meg a mérési-értékelési teamek az intézményegységekben, a pedagógusok sajátítsák el a kiértékeléshez szükséges program kezelést. • A kompetencia-mérések eredményeit, tapasztalatait megvitató tantestületi-, intézményközi-, települési fórumok, szakmai munkaközösségek szervezésének támogatása és biztosítása az országos eredményektől való szignifikáns eltérések okainak feltárása és a beavatkozási lehetőségek meghatározása érdekében. A szükséges fejlesztések szakmai-módszertani és egyéb feltételeire vonatkozó program kidolgozása. • A kétévente esedékes kompetencia-mérések követő elemzések, fejlődésvizsgálatok tapasztalatai, ill. a fórumok, szakmai testületek ajánlásai alapján a fejlődési ütemet növelő fejlesztési programok megvalósításának támogatása, ill. az ahhoz szükséges feltételek (humán-erőforrás-fejlesztés, ha kell átszervezés, alkalmazott pedagógiai módszerek és szemlélet megújítása, infrastrukturális feltételek, ill. eszközellátottság javítása stb.) optimális biztosítása az érintett intézményekben.
5. A település intézményei között az oktatás feltételeiben nincs jelentős különbség?	
5.a Van-e hiányosság és jelentős eltérés a település intézményeiben, illetve az azonos típusú intézmények között a rendelkezésre álló humán-erőforrás és szakos ellátottság tekintetében? • Nincs jelentős eltérés a település intézményeiben,	<u>Fejlesztendő:</u> • Humán-erőforrás leltár, munkaerő-gazdálkodási terv elkészítése, és igényfelmérés, kapacitástérkép készítése a városban. • Továbbképzések szervezésének és igénybevételének támogatása és a részvétel

illetve az azonos típusú intézmények között a rendelkezésre álló humán-erőforrás és szakos ellátottság tekintetében. Az intézmények szakos ellátottsága 100%-os.	biztosítása az érintett intézmények ill. pedagógusok számára. A prioritások meghatározása a „helyzetelemzés” alapján: modulok oktatásához kompetens pedagógusok képzése.
5.b Van-e jelentős eltérés a település intézményeiben, illetve a település azonos típusú intézményei között az infrastrukturális feltételek tekintetében? Teljesülnek-e a kötelező eszköz- és felszerelési jegyzékben (11/1994 MKM rendelet 7.sz melléklet) foglaltak a település minden intézményében és feladat-ellátási helyén? • Nincs <i>jelentős</i> eltérés a város azonos típusú intézményei között az infrastrukturális feltételek tekintetében. • Az általános iskolákban a 4. és 5. évfolyamon az idén sem tudtak nyelvi órákat bontani, mivel nincs terem • Fejlesztő és rehabilitációs órákra nincs megfelelő helyiség • A két középiskola között eltérő az infrastruktúra és az épületek állaga is	<u>Beavatkozási lehetőség:</u> • A közoktatási infrastruktúrafejlesztési céloknak (valamint az azokat megvalósító pályázatoknak) reflektálnia kell a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének érvényesülése kapcsán felmerült hiányosságokra, hozzáférésüket legalább arányos mértékben garantálni szükséges az újonnan létrejövő fejlesztéshez. • Infrastrukturális helyzetelemzés és igényfelmérés készítése a költségvetés tervezés időszakában. A gazdaságosság és fenntarthatóság elvének érvényesítése a tervezésben (pl. funkcióbővítés- és átalakítás: felnőttoktatási, közösségi célú hasznosítás). • Intézményi-, társulási együttműködések erősítése, kialakítása sikeres pályázati aktivitás érdekében.
5.c. Igényelnek-e kiegészítő normatív vagy egyéb támogatásokat (pl. integrációs- és képesség kibontakoztató felkészítés támogatása, gyógypedagógiai oktatás-nevelés, nemzetiségi/roma kisebbségi oktatás normatívája)? Milyen tevékenységek, szolgáltatások, fejlesztések dokumentált megvalósítására fordították a kiegészítő forrásokat? • Nemzetiségi/roma képzés a városban a Benedek Elek Általános Iskola, Előkészítő Speciális Szakiskola és Kollégiumban folyik • A település jelenleg nem jogosult képesség-kibontakoztató és/vagy integrációs támogatásra	<u>Beavatkozási lehetőség:</u> • A különböző támogatások és normatívák igényjogosultjainak számbavétele, az igényjogosultság megállapításához szükséges adminisztratív feltételek megteremtése. • Igénylési terv készítése a kiegészítő források jog-, és szakszerű felhasználására: az érintettek, pl. kisebbségi önkormányzat egyetértésének; a szolgáltatások minőségi (szakmai-, személyi-, és tárgyi) feltételeinek javítását célzó tevékenységek biztosítására. • Kiegészítő források igénylése, a hatékony felhasználás monitorozása. • Amennyiben nem vettek igénybe minden lehetséges kiegészítő normatívát és támogatást, vagy azokat nem a teljes körű igényjogosultság alapján igényelték, illetőleg az igényjogosultság feltételei adminisztratív hiányosságok miatt nem adóttak, beavatkozás tervezése szükséges
5.d. A település közoktatási intézményei egyenlő (funkciójuknak, létszámuknak megfelelő) arányban részesülnek-e a fenntartói hozzájárulásokból, illetve az egyéb anyagi és természetbeli támogatásokból? • A település közoktatási intézményei funkciójuknak, létszámuknak megfelelő arányban részesülnek a fenntartói hozzájárulásokból, illetve az egyéb anyagi és természetbeli támogatásokból.	<u>Fejlesztendő:</u> • Helyzet- és igényfelmérés a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek biztosítására (pl. fejlesztő pedagógiai szolgáltatások igénybevétele, szakmai módszertani fejlődéshez szükséges feltételek, eszköz- és infrastrukturális ellátottság, stb.). • A vonatkozó költségvetési dokumentumokban (rendeletek, határozatok, stb.) a támogatási programban megfogalmazott beavatkozások anyagi fedezetének megjelenítése. • A releváns esélyegyenlőtlenségi indikátorok folyamatos ellenőrzése, további korrekciós intézkedések tervezése és végrehajtása.

Összegzés

Oroszlányban biztosított az oktatási szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés. Annak érdekében, hogy még kisebb legyen a hátrányos helyzetű rétegek iskolai lemorzsolódása, és az átlagosnál gyengébb tanulmányi teljesítményük javuljon, az esélyegyenlőség megteremtése, az oktatás hatékonyságának növelése érdekében az önkormányzat:

- támogatja az intézmények kompetencia alapú oktatásban való részvételét, melyhez az Új Magyarország Fejlesztési Tervben kiírt pályázatok jelentős összegeket és szakértői segítséget biztosítanak (TÁMOP)
- felhívja az intézményvezetők figyelmét, hogy a pedagógus továbbképzés, szakvizsga normatívából is nagyobb arányban támogassák a pedagógusoknak az egyéni bánásmód, differenciált fejlesztés érdekében a legkorszerűbb módszerek elsajátítását (pl. kooperatív technikák, projektpedagógia,
- valamennyi intézményében megteremti a feltételeit a fogyatékkal élő fiatalok körében az integrált nevelésnek. Ehhez szükséges a segítő intézményhálózatok együttműködésének erősítése (EGYMI, pedagógiai szakszolgálatok és szakmai szolgáltatások)
- kiemelten fontos feladatának tekinti a korai felismerés, speciális terápia megkezdését, a szülői tanácsadói alkalmak növelését
- támogatja, hogy az oktatásban elsődleges formát nyerjen az integráció, a szegregáció megszűnjön
- Oroszlány Város Önkormányzata elkötelezett az oktatási esélyegyenlőtlenségek felszámolásában. Ehhez megfelelő intézményhálózatot működtet.

5. Célkitűzések és időtávok

Az egyes esélyegyenlőségi kockázatok súlyosságának megítélésekor és az akcióterv tervezésekor a következő szempontokat kell figyelembe venni:

Azonnali beavatkozást igényel:

- minden olyan helyzet, ami a hatályos törvényeknek nem megfelelő (különös tekintettel a 1993. évi LXXIX. törvény A közoktatásról, és Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseire)
- minden, az adatok vizsgálatát követően beazonosított szegregált nevelési és oktatásszervezési gyakorlat, mivel az alapvetően sérti az esélyegyenlőség elvét és korlátozza a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási sikerességét.
- ha a városban bármely oktatási szolgáltatáshoz (pl. emelt szintű oktatás, tanórán kívüli foglalkozások, egyéb programok), vagy a település intézményeiben biztosított oktatási feltételekhez (pl. szaktanterem, informatikai eszközök, tanítást, vagy egyéni tanulást segítő egyéb eszközök, hiányos szakos ellátottság esetén szaktanár által tartott tanórák) nem biztosított egyenlő hozzáférés a HHH tanulók részére;
- ha az intézményekben a sajátos nevelési igényű (SNI) és a pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók együttes aránya jelentősen meghaladja az országos átlagot (több 7 %-nál).

Ezekben az esetekben az intézkedéseket, fejlesztési lépéseket úgy kell megtervezni, hogy rövid távon (*azaz 1 éven belül*) mérhető javulást eredményezzenek a helyzetelemzésben rögzített értékekhez képest!

Érzékelhető javulást kell elérni középtávon:

- a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek óvodáztatásának biztosítása érdekében legalább középtávon (*3 éven belül*) mérhető javulást biztosító beavatkozást kell tervezni, amennyiben férőhely hiány miatt nem biztosított minden halmozottan hátrányos helyzetű gyermek számára 3 éves kortól az óvodai szolgáltatás; vagy annak ellenére, hogy az óvoda el tudná látni a településen élő gyerekeket, sok halmozottan hátrányos helyzetű gyerek nem jár óvodába 3 éves korától.
- a településen élő 3-18 éves korosztály minden tagjának oktatásáról gondoskodni kell jövőbeni munkaerőpiaci érvényesülésük és társadalmi integrációjuk biztosítása érdekében. Ha e korosztálynak bármelyik, ill. bármennyi tagja nem részesül oktatásban, tervet kell készíteni évenkénti konkrét lépésekkel, arra vonatkozóan, hogy hogyan vonja be a tanköteleseket a nappali képzésbe.
- az oktatás eredményességének javítására olyan mértékű beavatkozások tervezése szükséges, amelyek legalább középtávon (*3 éven belül*) mérhető javulást garantálnak, minden esetben, ha az eredményességi mutatók alapján (továbbtanulás, lemorzsolódás, kompetencia-vizsgálat) az országos átlaghoz képest súlyosan alulteljesít a településen működő intézmény; vagy a település intézményében tanuló halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek tanulmányi előmenetele az intézmény átlagánál rosszabb.

- az oktatási szolgáltatások minőségének kiegyenlítettége érdekében, illetve a minőségi oktatáshoz való hozzáférés javítása érdekében legalább középtávon (3 éven belül) mérhető javulást biztosító intézkedéseket kell kezdeményezni, amennyiben beigazolódik, hogy a településen működő intézmények között jelentős eltérés van az oktatás feltételiben, ill. az oktatás eredményességében, főként, ha nagy számban tanulnak halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek a rosszabb feltételek között működő, vagy kevésbé eredményes oktatást nyújtó intézményben.
- az eredményességet befolyásoló oktatási feltételek javítása néhol nem biztosítható rövidtávon, illetve előfordulhat, hogy középtávon sem (pl. infrastrukturális feltételek, vagy szakos ellátottság fejlesztése, új pedagógia, módszertani ismeretek beépülése az oktatási gyakorlatba). Ezeknek a feltételeknek a javítására törekednie kell a város vezetésének, együttműködve a megvalósításhoz szükséges partnerekkel.
Középtávon legalább a szükséges fejlesztések elindítását meg kell célozni, megfelelő indikátorokkal alátámasztva.

Célok:

<i>Rövidtávú (1 év)</i>	<i>Középtávú(2-3 év)</i>	<i>Hosszútávú (4-5 év)</i>
A városban lakó, óvodai nevelésben nem részesülő (3-5 éves) gyermekek, illetve tanulói jogviszonnyal nem rendelkező, nappali iskolarendszeren kívüli tankötelesek és gondviselőik személy szerinti felkeresése családsegítő szolgálat vagy más illetékes szervezet szakemberének / szakembereinek rendszeres családlátogatása útján, szükség szerint a helyi kisebbségi önkormányzat, vagy civil szervezet segítőknek közreműködésével. Környezettanulmány végzése, különös tekintettel az óvodáztatást/iskoláztatást akadályozó tényezőkre.	Az SNI tanulók szakértői felülvizsgálatának kezdeményezésére irányuló intézményi programok támogatása, szülői tájékoztató programok szervezése.	Települési egészségügyi és szociális térkép elkészítése
A rendszeres iskolába járás alóli felmentésre, illetve magántanulóvá nyilvánításra vonatkozó gondviselői kérelmek felülvizsgálata az illetékes iskola képviselője és külső szakemberek bevonásával. A felmentés, illetve magántanulóvá nyilvánítás indokainak azonosítása, az iskoláztatást biztosító lehetőségek azonosítása a családdal közösen.	Az oktatás-nevelés törvényességi feltételeinek hiánytalan biztosítása, a rendelkezésre álló normatívák, támogatások igénylése és célzott felhasználása.	Valamennyi intézményben az infrastrukturális fejlesztések, eszközbeszerzések az akkori kor színvonalának megfelelően megvalósulnak.
Azon családok azonosítása, ahol van olyan gyermek, aki nem részesül óvodai nevelésben (minden naptári év január-február hónapban az előző naptári év december 31-ei adatok alapján.)	Preventív célú óvoda- és iskolafejlesztési program a pedagógiai munka modernizációja, az integrált oktatás, esélyteremtés érdekében.	A 7-8. osztályos SNI tanulók részére a foglalkoztatás lehetőségét biztosító minőségi szakképzésbe való tovább-tanulást elősegítő mentorált programok megvalósítása; általános iskola-középfelsőiskola együttműködések támogatása.
Tájékoztató az érintett gondviselők körében az óvodáztatási szándékról és az óvodáztatás esetleges akadályairól minden év március-április hónapban családlátogatás keretében. (A családlátogatást	A kompetenciamérések eredményeit, tapasztalatait megvitatató tantestületi-, intézményközi-, települési fórumok, szakmai munkaközösségek szervezésének támogatása és	Legalább ügyfélszintű akadálymentesítés valamennyi óvodában, általános és középiskolában

családsegítő szakember és óvodapedagógus végzi, szükség szerint szociálpedagógus vagy szociális munkás, kisebbségi képviselő stb. segíti.)	biztosítása az országos eredményektől való szignifikáns eltérések okainak feltárása és a beavatkozási lehetőségek meghatározása érdekében. A szükséges fejlesztések szakmai-módszertani és egyéb feltételeire vonatkozó program kidolgozása.	
Intézkedések kezdeményezése az óvodáztatást akadályozó egyedi tényezők elhárítására, támogatások biztosítása, étkezés, utazás stb. költségeinek átvállalása.	A kétévente esedékes kompetenciaméréseket követő elemzések, fejlődésvizsgálatok tapasztalatai, ill. a fórumok, szakmai testületek ajánlásai alapján a fejlődési ütemet növelő fejlesztési programok megvalósításának támogatása, ill. az ahhoz szükséges feltételek (humán erőforrásfejlesztés, átszervezés, alkalmazott pedagógiai módszerek és szemlélet megújítása, infrastrukturális feltételek, ill. eszközellátottság javítása stb.) optimális biztosítása az érintett intézményekben.	Az érintettek (pedagógusok, szülők és társadalmi partnerek, pl. helyi cigány kisebbségi önkormányzat, civil szervezetek) bevonásán, meggyőzésén alapuló intézkedési és kommunikációs terv készítése.
Azon szülők ismételt személyes megkeresése, akik gyermeküket nem írták be óvodába a nevelési év kezdetéig vagy kezdetén, és tájékoztatásuk egyedi óvodáztatási problémáik megoldásának lehetőségeiről.	A lemorzsolódás kockázatában érintett tanulók mentorálása.	Az óvodáztatás feltételeinek és körülményeinek továbbfejlesztése a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél teljesebb körű és eredményes óvodáztatása érdekében, egyéni fejlesztés.
A közoktatási törvény iskolai körzethatárokra és a tanulók felvételére vonatkozó rendelkezéseit maradéktalanul érvényesíteni szükséges a településen belül minden évben az első osztályosok beiratkozásakor.	Pedagógus továbbképzések igénybevétele a hiányterületeken, módszertani adaptáció megtervezése és megvalósítása a tantestület aktív bevonásával, a tanórai gyakorlat megváltoztatása.	A gyermekek, tanulók egyéni adottságaihoz igazodó pedagógiai módszertanok adaptálásának támogatása a törésmentes továbbhaladás biztosításának céljából.
Intézményi tartalmi módszertani, infrastrukturális és humán erőforrás felmérés és intézkedések tervezése az optimális feltételek biztosítására.	A pedagógiai program átdolgozása (szükség szerint szakértői támogatás igénybevételével.)	Az érettségig adó középiskolákban továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának növelése érdekében egyéni fejlesztési és (a tanulókat, szülőket egyaránt megcélzó) pályorientációs programok biztosítása.
Az infrastrukturális fejlesztési igények ismeretében a gazdaságosság és fenntarthatóság elvének érvényesítése a tervezésben (pl. funkcióbővítés- és átalakítás: felnőttoktatási, közösségi célú hasznosítás).	A lemaradók esetében a szakszolgálatok és szakmai szolgáltatók igénybevételével megvalósított komplex vizsgálatok és egyéni fejlesztési programok kidolgozásának támogatása, az optimális fejlesztés feltételeinek biztosítása.	
Továbbképzések szervezésének és igénybevételenek támogatása és a részvétel biztosítása az érintett intézmények ill. pedagógusok	Az iskolafokok közötti átmenet elősegítése, a lemorzsolódás megelőzése, a sikeres továbbhaladás és a tanulók utánkövetésének	

számára.	megvalósítása érdekében intézményi együttműködések támogatása és biztosítása.	
A kommunikáció és együttműködés hatékonyságának növelése a szülőkkel és segítő szolgáltatásokkal, társadalmi partnerekkel. Egyeztető fórum létrehozása és működtetése. Esélyegyenlőségi kerekasztal működtetése.	A többségükben halmozottan hátrányos helyzetűeket befogadó szakképző intézmények képzési kínálatának felülvizsgálata, program készítése a foglalkoztatást kínáló képzési formák biztosítása érdekében.	

6. Komplex beavatkozások

A problémákat kezelő komplex beavatkozások – az ÖMIP-nek és az oktatási feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési tervnek megfelelően -, az eddigiekben rögzített helyzetelemzés alapján, felelősök meghatározásával:

- Oroszlány Város közoktatási intézményeiben tilos a hátrányos megkülönböztetés (bármiféle okból), továbbá minden olyan különbségtétel, kizárás, korlátozás vagy kedvezés, amelynek célja vagy következménye az egyenlő bánásmód megszüntetése vagy akadályozása. A feladatellátás módjára vonatkozó döntései, intézkedései meghozatalakor a gyermek, a tanuló mindenek felett álló érdekét veszi figyelembe.
 - Felelős: polgármester, jegyző, intézményvezetők
- Az oktatást nem csak az egyéni szellemi gyarapodás, érvényesülés elősegítőjének, hanem a társadalmi kohéziót erősítő, a társadalmi kirekesztés és foglalkoztatottság problémáinak megoldását segítő eszköznek tekinti. Segíti intézményeit az integrált nevelés, oktatás feltételrendszerének megteremtésében.
 - Felelős: polgármester, jegyző
- Az élethosszig tartó tanulás fontos eszköze annak, hogy az emberek irányítsák saját jövőjüket, mind szakmai előmenetelük, mind személyes és családi életük szintjén. Éppen ezért szakmai szempontból támogatja a kompetenciaalapú nevelés és oktatás bevezetését, elterjesztését. Felelősséget érez azért, hogy a nevelési, a pedagógiai, a képzési programok figyelembe vegyék a társadalmi fejlődés, a környezet igényeit.
 - Felelős: intézményvezetők
- Támogatja oktatási intézményeiket abban, hogy fejleszthessék szolgáltatásaik minőségét, a szakmai szolgáltatások igénybevételi lehetőségének biztosításával segíti őket olyan új kezdeményezések elindításában, amelyek a tanítás és a tudás minőségének javítását eredményezik, hogy ennek következményeként csökkenjen az iskolából (különösen a szakképző évfolyamokról) idő előtt kieső fiatalok száma. Ösztönzi intézményeit, hogy különös figyelmet szenteljenek a tanulási nehézségekkel küzdő fiataloknak, továbbá az integrált nevelésnek, oktatásnak.
 - Felelős: polgármester, jegyző
- Ösztönzi az információtechnológiák (IKT) alkalmazását a tanítás, a tanulás, az intézményirányítás, az ügyvitel, a döntés-előkészítés és a kommunikáció terén.
 - Felelős: polgármester, jegyző
- A nevelési-oktatási intézmények új integrációs oktatási programok, formák és módszerek megismerésével, bevezetésével járuljanak hozzá az esélyegyenlőtlenség csökkentéséhez, a szegregációs és a diszkriminációs jelenségek megszüntetéséhez. Törekedjenek arra, hogy a nevelőtestületek érintett tagjai pedagógus továbbképzés keretében elsajátítsák azokat a kompetenciákat, amelyeket a befogadó környezet személyközpontú nevelés elfogadására felkészítése és az e környezetben történő oktatás megkíván.
 - Felelős: valamennyi közoktatási intézmény vezetője
- Az önkormányzat minden, az illetékességi területén élő igény jogosultnak biztosítja a tankötelezettség teljesítéséhez szükséges feltételeket. A helyi ellátórendszer és különösen a nevelési-oktatási intézmények, intézményvezetők, nevelőközösségek feladata elősegíteni, hogy a gyermekek, tanulók időben megkezdjék a tankötelezettség teljesítését, jelentős mértékben csökkenjen az iskolát túlkorosan kezdők, az idő előtt (különösen a szakképző évfolyamokról idő előtt) kimaradók száma.
 - Felelős: jegyző, intézményvezetők

- A közoktatás-fejlesztés fókuszában lévő egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motivációk, képességek kialakítása biztosítja a tudásalapú társadalom létrehozásának egyik feltételrendszerét, amelyhez szükséges, hogy az oroszlányi közoktatási intézmények is a "kompetencia-alapú" nevelés, oktatás és képzés irányába fejlődjenek. A nevelő-oktató munka és a helyi programok összeállítása során kerüljön előtérbe a kompetencia-alapú képzéshez kapcsolódó minőségfejlesztési, intézményértékelési, pedagógiai mérési - értékelési ismeretek fejlesztése, az ezekhez szükséges eszközök, módszerek bevezetése.
 - Felelős: valamennyi közoktatási intézmény vezetője
- Az ÚMFT által támogatott szakmacsoportok szerinti képzést folytató szakképző intézményei – a rendelkezésükre álló feltételektől függően - kezdik meg a felkészülést, hogy igény esetén be tudjanak kapcsolódni a TÁMOP, TIOP projektjébe, amely a szakképzés tartalmi, módszertani és szerkezeti fejlesztését és a régió munkaerő piaci igényeihez rugalmasan alkalmazkodni képes szakképző intézmények integrációját célozza. Ebben a folyamatban nagyobb jelentőséggel bír, a moduláris szakképzés, a rész-szakképzés bevezetéséhez szükséges, személyi és tárgyi feltételek megteremtése, a modulok adaptálása, esetlek terjesztése.
 - Felelős: valamennyi közoktatási intézmény vezetője
- Valamennyi nevelési-oktató intézmény a minőség javítása érdekében folyamatosan tartsa napirenden a nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai tökéletesítését, korszerűsítését, a személyiségfejlesztéssel és a közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat. A beilleszkedési, magatartási nehézségek "kezelésével" összefüggő és a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő pedagógiai tevékenységeket, a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat, a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet.
 - Felelős: valamennyi közoktatási intézmény vezetője

7. Megvalósítás

Az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében Oroszlány Város Önkormányzata, mint intézményfenntartó a következő kötelezettségeket vállalja:

- A települési közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés alapján készült program elfogadásáról az önkormányzat képviselőtestületi határozatot hoz.
- Az esélyteremtés érdekében a programban megfogalmazott rövid-, közép- és hosszú távú intézkedések elvégzéséről az önkormányzat gondoskodik.
- A megvalósulás eredményességét évente felülvizsgálja.
- A Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Programban foglaltak teljesüléséről minden év június 30-ig kell jelentést készíteni, s azt a képviselőtestület elé terjeszteni.

Oroszlány Város Önkormányzata Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Programjának végrehajtásáért a polgármester felelős.

A következőkért tartozik felelősséggel:

- *Biztosítja*, hogy a település minden lakója, de főként az oktatási intézmények, szülők és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára *elérhető legyen* a Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Program, illetve, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és a településen működő közoktatási intézmények dolgozói *ismerjék és kövessék* a benne foglaltakat.
- *Gondoskodik* arról, hogy az önkormányzat, illetve az egyes intézmények vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához.
- Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben *pedig megteszi a szükséges lépéseket*.

Oroszlány Város Önkormányzata Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Program megvalósításának irányítója a jegyző.

Feladata és felelőssége

- a program *megvalósításának koordinálása* (a programban érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a program *végrehajtásának nyomon követése*,
- és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó *esetleges panaszok kivizsgálása*.

A város vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a településen működő közoktatási intézmények vezetői felelősek azért, hogy

- ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat
- biztosítsák a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Programban foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában, illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt Oroszlány Város jegyzőjének.

Minden, az önkormányzattal és annak közoktatási intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a programot, és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

Oroszlány Város Önkormányzata biztosítja, hogy a Polgármesteri Hivatal munkatársai vagy közoktatási szakértők vizsgálják, hogy minden, a közoktatási intézmények működését és pedagógiai munkáját érintő, és az esélyegyenlőségi szempontból fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumba és iránymutatásba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és a program célkitűzései.

- Vállalja a folyamatos értékelést, eredmények visszacsatolását, a program ellenőrzése során szerzett információk beépítését.
- Biztosítja az önkormányzati döntéshozók, tisztségviselők és közoktatási intézményvezetők felkészítését a programban végrehajtandó feladatokra, felkészültségük értékelését és folyamatos továbbképzésüket az érintett területeken.

8. Monitoring és nyilvánosság

E helyen rögzítjük, hogy a programban megfogalmazottak megvalósulását évente ellenőrizzük, az eredményességet értékeljük. E monitoring vizsgálatok eredményeit Képviselőtestületünk megtárgyalja, az eredményeket a személyes adatok védelmének biztosításával nyilvánossá tesszük a városi honlapon.

Az önellenőrzés elvégzését támogató dokumentumokat az intézményvezetők kötelesek évente június 30-ig megküldeni a Polgármesteri Hivatalba, mely alapján a képviselő testület részére a tájékoztatást elkészítik. Az évenkénti tájékoztató nyilvánosságra hozatala a jegyző felelőssége.

9. Konzultáció és visszacsatolás

A Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Program készítésébe a közoktatási intézmények vezetőit tevőlegesen bevontuk, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a programot. A véleményformálásra lehetőséget biztosítottunk valamennyi érintett szakmai és társadalmi partner (szülői szervezetek, civil szféra, helyi kisebbségi önkormányzat, stb.) bevonásával, véleményüket írásban is várjuk. E vélemények benyújtására Oroszlány Város Polgármesteri Hivatala Humánszolgáltatások Osztályán van lehetőség, az észrevételeket a 2007. december 5-én az Érdekegyeztető Fórum tárgyalja meg.

10. Szankcionálás

A Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Programban vállalt intézkedések felelősei biztosítják a megfogalmazottak teljesülésének feltételeit. Az önkormányzat gondoskodik arról, hogy a város által fenntartott intézményekben az esélyegyenlőségi fejlesztési tervek érvényre jussanak, az intézmények pedagógiai programjába adaptálódjanak, a nevelési és horizontális szempontoknak megfelelően beépüljenek. A teljesülésről évente, (illetve az esetleges megvalósítási akadályokról, nehézségekről aktuálisan) a jegyző és a polgármester tájékoztatást adnak

11. Legitimáció

A Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Programot – a szakmai, társadalmi vitára bocsátást követően – Oroszlány Város Önkormányzatának Közgyűlése 2007. december 11-én a 153/2007. (XII.11.) Kt. határozatával elfogadta.